

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 053 134/99-4004
Signatura: vd2ns201

Oblastní pracoviště č. 4 Plzeň
Okresní pracoviště Klatovy

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Zvláštní škola s pomocnou třídou Hálkova 133, 339 01 Klatovy
Identifikátor ředitelství:	600 022 901
Ředitel školy:	Mgr. František Kříha
Zřizovatel:	ŠÚ Klatovy, Čapkova 127, 339 01 Klatovy
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Klatovy, Čapkova 127, 339 01 Klatovy
Termín inspekce:	4. května - 6. května 1999
Inspektoři:	Mgr. František Mottl, Mgr. Karel Křenek, Mgr. Karel Nováček
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Plán práce školy pro školní rok 1998/99, výroční zpráva za školní rok 1997/98, přílohy plánu práce, povinná dokumentace, tématické plány, dokumentace výchovného poradce, dokumentace školní družiny.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Zvláštní škola je umístěna od prosince roku 1996 v jedné z budov bývalých kasáren. Po její rekonstrukci zajistila výrazné zlepšení materiálně technických podmínek pro realizaci výchovně vzdělávací činnosti školy.

Deset tříd školy navštěvují 102 žáci, z toho 60 přespolních. Ve třídě pomocné školy je umístěno 11 dětí. Při škole pracuje jedno oddělení školní družiny.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Z hlediska dlouhodobějšího rozvoje jsou písemně zpracovány záměry školy v dokumentu „Koncepční záměry ZvŠ Klatovy“. Materiál obsahuje úkoly stanovené na základě hodnocení minulého období a na základě potřeb žáků i možností školy.

Důraz je kladen na naplňování volného času dětí, na vybavení školy moderními pomůckami, na podporu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, na prohlubování součinnosti školy.

Z dlouhodobých cílů vychází plán práce pro školní rok 1998/99, který je dále rozpracováván do jednotlivých měsíců. Plánované termíny jsou sledovány a plnění úkolů je vyhodnocováno.

Škola má zpracovanou koncepci, ve které jsou stanoveny jasné cíle. Plnění stanovených úkolů je vyhodnocováno.

Plánování je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitelem školy je Mgr. František Kříha. Do funkce byl jmenován ředitelem ŠÚ Klatovy po konkurzním řízení 1. 3. 1996 jmenovacím dekretem pod Zn.: škol/96.

Zástupce ředitele školy není ustaven.

Organizace vzdělávacího a výchovného procesu i provozu školy má stanovena pravidla fungování, je funkční a umožňuje řízení školy na dobré úrovni. Organizační řád je akceptován zaměstnanci školy. Ve škole je vytvářena atmosféra důvěry a spolupráce.

Je vytvořeno metodické sdružení pro nápravu specifických poruch učení

Organizační struktura školy vyhovuje současným podmínkám a plně slouží svému účelu.

2.2 Personální struktura

Pedagogičtí pracovníci			Pedagogická odborná způsobilost a					
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	4				8		1	
Vychovatelé					1			
Celkem	4				9		1	

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 1998/1999 stanovuje oblasti, formy kontroly, cíle i způsob plnění. O kontrolách jsou vedeny písemné záznamy. Závěry z hospitací jsou analyzovány a využívány v další práci. Plánované termíny jsou sledovány a průběžně vyhodnocovány.

Pro hodnocení pracovníků jsou zpracována kritéria hodnocení, která jsou všem zaměstnancům prokazatelně známá a vedením školy dodržována.

Hodnocení žáků má motivující funkci a napomáhá rozvoji jejich osobnosti.

Kontrolní a hospitační činnost je systematická.

Kontrolní systém školy je účinný, výsledky kontrolní práce jsou analyzovány a využívány pro další období.

Kvalita kontrolní činnosti je spíše nadprůměrná.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Informační systém školy má jasně stanovená pravidla. O důležitých věcech jsou žáci i učitelé včas informováni.

O chování a prospěchu žáků jsou jejich rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek a notýsků. Rodiče mají možnost využít nabídky školy zúčastnit se vyučování jakéhokoliv předmětu. Po domluvě s jednotlivými vyučujícími mohou získat potřebné informace kdykoliv.

Schůzky rodičů se konají 2x během školního roku. Účast rodičů bývá nízká. Pro rodiče žáků a veřejnost je každoročně organizován Den otevřených dveří.

Informační systém vyhovuje podmínkám a potřebám školy, řídí se jasnými pravidly, všichni zaměstnanci i žáci mají včasný přístup ke všem potřebným informacím.

Informace vnitřní i vnější mají běžný charakter.

5 Vedení povinné dokumentace

Dokumentace školy je vedena podle § 38a odst 1, 2 zákona 258/1996 Sb. řádně, funkčně a na předepsaných tiskopisech. Zjištěné drobné technické nedostatky byly s ředitelem školy projednány.

Další předložená dokumentace:

- evidence rozhodnutí ředitele školy o zařazení žáků do zvláštní a pomocné školy
- tiskopisy vysvědčení pro zvláštní a pomocnou školu
- školní kronika.

Vedení povinné dokumentace má spíše nadprůměrnou úroveň.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Výuka ve škole probíhá podle Vzdělávacího programu zvláštní školy, schváleného MŠMT ČR čj. 22980/97 - 22 ze dne 20. 6. 1997 ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb., s platností od 1. 9. 1997.

Ve třídě pomocné školy se vyučuje podle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy, schváleného MŠMT ČR čj. 24035/97 - 22 s platností od 1. 9. 1997.

Oba dokumenty jsou plně akceptovány.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené školským úřadem umožňují dostatečným způsobem realizovat výchovně vzdělávací program a zajišťovat provoz školy.

Škola dostala drobné sponzorské dary od fy Klimo a fy Houdek (limonády a balíčky ovoce na vánoční nadílku pro žáky školy). Od Všeobecné zdravotní pojišťovny získala darem 10 ks flétniček.

Finanční prostředky jsou využívány ve prospěch výchovně vzdělávacího procesu a žáka

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola sídlí od prosince 1996 v celkově zrekonstruované budově v areálu bývalých kasáren. K dispozici je deset učeben, jedna místnost školní družiny, dvě dílny s přípravkami a sklady materiálu, malá rehabilitační tělocvična a cvičná kuchyně. Škola nemá vlastní velkou tělocvičnu. Výuka tělesné výchovy nižších ročníků probíhá v rehabilitační tělocvičně a na venkovním hřišti, výuka vyšších ročníků ve vzdálené sportovní hale TJ Klatovy.

Po rekonstrukci je budova upravena jako bezbariérová.

Všechny učebny jsou světlé, čisté, esteticky upravené. Výzdoba prostor školy je zabezpečena převážně velice zdařilými žákovskými pracemi a výtvary některých učitelek. V jedné učebně je část prostoru oddělena prosklenou stěnou, kde je vytvořeno odpočinkové místo pro neklidné děti.

Vybavení didaktickou technikou je na dobré úrovni (TV a videopřístroj 6x, dobře vybavená videotéka, magnetofony a 1 zpětný projektor).

Fond učebnic nabízí plný sortiment pro výuku všech předmětů a ročníků, je průběžně obnovován, všechny užívané učebnice a pracovní texty jsou schválené MŠMT ČR a odpovídají vzdělávacím plánům zvláštní a pomocné školy. Žákovská knihovna je dobře zásobena zájmovou literaturou.

Celá škola je vybavena moderním školním nábytkem.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou nadprůměrné, pomůcky a audiovizuální technika umožňují kvalitně realizovat výuku předmětů, sledovaných v průběhu orientační inspekce.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin i délka přestávek vyhovují psychohygienickým požadavkům. Výrazným pozitivem školy v této oblasti je neobvyklý klid pro výuku.

Pitný režim škola neorganizuje. Žáci si nosí nápoje do školy sami.

Podmínky pro práci vyučujících mají velmi dobrou úroveň.

Psychohygienické podmínky jsou nadprůměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

Pedagogický sbor tvoří 13 učitelů, z toho jen 4 mají odbornou způsobilost. Tři zahájili studium speciální pedagogiky na PF UK v Praze.

Pedagogický sbor je stabilizovaný.

O technický provoz školy se starají 3 provozní zaměstnanci - školník + 2 uklízečky.

Stav pedagogického sboru je z hlediska odbornosti nepříznivý.

Celkově tato oblast kontroly je hodnocena jako průměrná.

11 Plnění učebních osnov

Pro školní rok 1998/99 byly zpracovány tématické plány pro všechny předměty, které byly konzultovány a schváleny ředitelem školy.

Jejich plnění bylo ve sledovaných hodinách kontrolováno v průběhu inspekce. Časové rozdíly mezi probíraným učivem a zapsanými tématy v třídních knihách nebyly shledány.

Výchovně vzdělávací proces se řídí platnými učebními dokumenty pro zvláštní a pomocnou školu. Vypracované tématické plány jsou v souladu se vzdělávacími programy, jejich plnění a termínové rozvržení je průběžně sledováno.

Plnění učebních plánů a osnov je hodnoceno jako spíše nadprůměrné.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitace byly zaměřeny na sledování výuky českého jazyka, matematiky, pracovního vyučování a hudební výchovy, okrajově přírodopisu.

Následující hodnocení vychází z analýzy 27 vyučovacích jednotek.

Český jazyk

Bylo hospitováno 10 hodin českého jazyka. Výuce ve všech sledovaných hodinách předcházela pečlivá příprava ze strany vyučujících. Většina vyučovacích hodin měla promyšlenou stavbu, vyznačovala se logickou návazností jednotlivých částí hodiny. Důraz byl kladen na činnostní pojetí. Aktivity zvolené v úvodu vyučovacích hodin měly silný motivační účinek. Správná volba tempa, včasné zařazování relaxace, efektivní střídání různých forem a metod práce i využití názorných pomůcek usnadňovaly žákům pochopení a zapamatování učiva. Zvolené metodické přístupy respektovaly vývojové zvláštnosti dětí a stupeň jejich postižení. Ocenění, pochvala a povzbuzení podněcovaly žáky k aktivitě. Výuka byla zvládána s pedagogickým taktem. Dětem byl dán prostor k prožití pocitu úspěšnosti. Během sledované výuky se žáci chovali slušně a ukázněně.

Nové učivo bylo logicky vyvozováno na základě dřívějších znalostí dětí. Několikrát se vhodně objevily prvky mezipředmětových vztahů i prolínání jednotlivých složek předmětu. Velmi dobře bylo pracováno s chybou.

V hodinách čtení bylo sledováno procvičování čtenářských dovedností s důrazem na porozumění textu.

V průběhu hospitací byla sledována úroveň písemných projevů dětí. Jejich kontrola vyučujícími je pravidelná a důsledná, délka textů je přiměřená a jejich úprava má velmi dobrou úroveň.

Výuka vykazovala spíše nadprůměrnou úroveň.

Matematika

Ve sledovaných hodinách byla patrná promyšlená příprava učitelek na vyučování zejména po stránce metodické a organizační. Žáci byli pozitivně motivováni a častým střídáním činností aktivizováni. Důraz byl kladen na názornost výuky, na opakované procvičování základních matematických dovedností na řadě jednoduchých příkladů i na rozvoj vyjadřovacích schopností při čtení matematického textu a při vysvětlování postupu řešení úloh. V hodině geometrie bylo dbáno na správné zacházení s rýsovacím náradím a na pečlivost a přesnost při práci. Při samostatné práci bylo používáno zadání diferencované podle schopností žáků. V některých hodinách bylo využito skupinové práce se slabšími žáky.

Ve sledovaných hodinách výrazně převládala pozitivní pracovní atmosféra, vztah mezi vyučujícími a žáky byl vstřícný. Pozitivně je hodnocen styl práce, projev a přístup většiny vyučujících k dětem, jejich trpělivost, vlídnost a pedagogická erudovanost.

Hodnocení sledované výuky matematiky je spíše nadprůměrné, byla zjištěna dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.

Pracovní vyučování

Ve všech pěti sledovaných hodinách bylo dbáno na bezpečnostní i hygienické zásady (poučení před vlastní prací, pracovní oděv u všech). U žáků jsou vytvářeny návyky pro pořádek na pracovním stole, ve všech případech bylo vhodně užito vstupní motivace (ukázka výrobku), názoru (vlastní předvedení pracovního úkonu). Pracovní dovednosti byly doplňovány vědomostmi a naukou o materiálu, surovině a pracovních nástrojích. Vyučující přistupovali k jednotlivým žákům individuálně se znalostí různých možností pracovního projevu dítěte. Žáci byli povzbuzováni a často chváleni. Při závěrečném hodnocení děti měly možnost vyjádřit se k odvedené práci.

Výuka tohoto předmětu byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Hudební výchova - sborový zpěv

Všechny čtyři hodiny byly pečlivě připraveny a organizovány. V průběhu výuky převládala pěvecká složka předmětu, využity byly různé formy činností vedoucí k velké aktivitě žáků (sluchová, rytmická, pohybová a taneční cvičení, hry a soutěže). Zpěv dětí byl vždy doprovázen hrou učitele na hudební nástroj. Hezký vztah vyučujících k předmětu se přenesl i na žáky, kteří jsou vedeni a informováni o základní nauce v oblasti dalších složek hudební výchovy (poslech skladeb, rozpoznávání hlasů hudebních nástrojů, hra na Orffovy

nástroje a podobně). Zdařilá byla sólová pěvecká vystoupení nejstarších žáků i výkon dětí v hodině sborového zpěvu.

Sledovaná výuka byla spíše nadprůměrná.

Přírodopis

Sledovaná výuka dvou hodin přírodopisu byla vedena frontálním způsobem. Byla doplněna dobře vedeným rozhovorem. Organizace práce v hodinách byla dobře promyšlena. Vhodně byla zařazena samostatná práce ve formě testu. Žáci byli za dobrou práci chváleni, vzájemný vztah dětí a učitelů byl vstřícný a korektní. V jedné hodině byla aktivita dětí průměrná, v druhé vysoká. Rozdíly byly patrné i ve znalostech učiva.

Výuka byla hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Vzhledem k dobré kvalitě výuky většiny hospitovaných hodin je hodnocena celková úroveň výuky jako spíše nadprůměrná.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Prospěch žáků školy v posledních dvou klasifikačních obdobích

Prospěch	2. pololetí 1997/98		1. pololetí 1998/99	
	žáků	%	žáků	%
prospělo s pochvalou	5	6	6	7,3
prospělo	74	89,2	76	92,7
neprospělo	4	4,8	0	0
neklasifikováno	0	0	0	0
celkem	83	100	82	100

Na konci druhého pololetí školního roku 1997/98 bylo uděleno 16 snížených známek z chování, na konci prvního pololetí 1998/99 bylo uděleno 6 snížených známek z chování.

Ve sledovaných hodinách bylo možno pozorovat, že znalosti a dovednosti žáků se jevily většinou jako velmi dobré. Předávané učivo, návyky i osobnostní vývoj dětí je směřován do praktických činností, s kterými se žáci setkají v běžném životě.

Na konci školního roku 1997/98 opustilo školu jedenáct žáků z 9 ročníku, osm z nich pokračuje v docházce do odborných učilišť, tři odešli bez umístění.

Škola vytváří dobré podmínky pro osobnostní rozvoj žáků.

V této oblasti je činnost školy hodnocena jako spíše nadprůměrná.

14 Výroční zpráva

Výroční zpráva za školní rok 1997/98 je z hlediska obsahu i formy zpracována na běžné úrovni. Údaje v ní uvedené korespondují se zjištěnými skutečnostmi. V daném termínu byla prokazatelně projednána s pracovníky školy a odeslána zřizovateli.

Výroční zpráva je zpracována v souladu s § 17 e odst. 2, zákona č. 139/95 Sb., její obsah odpovídá zjištěným skutečnostem, má průměrnou úroveň.

15 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Tři vyučující si doplňují odbornou způsobilost studiem speciální pedagogiky na Pedagogické fakultě UK v Praze. Všichni využívají nabídek vzdělávacích akcí Pedagogického centra v Plzni. Jednou ročně je Školským úřadem v Klatovech pořádán metodický den pro vyučující zvláštních škol. Učitelé se mohou vzdělávat studiem odborné a metodické literatury, která je průběžně doplňována do učitelské knihovny.

V oblasti péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků jsou dílčí pozitiva nad běžnou úroveň.

16 Hodnocení výchovného poradenství

Funkci výchovného poradce zastává dlouhodobě členka pedagogického sboru, která má pro tuto činnost předepsanou kvalifikaci.

Pro práci ve školním roce 1998/99 má zpracován plán, jež obsahuje kromě hlavních úkonů rozčlenění činností do jednotlivých měsíců. Důraz je kladen na vyhledávání problémových dětí nově zařazených, na zabezpečení informací v profesní orientaci žáků i rodičů, na sledování profesionálního zájmu dětí a přípravu rozmisťovacího řízení vycházejících žáků.

V oblasti poradenské činnosti není opomíjena informovanost rodičům dětí z méně podnětného prostředí.

Na dobré úrovni je spolupráce výchovného poradce s ředitelem školy a s třídními učiteli. V budově školy je umístěna pedagogicko psychologická poradna, což umožňuje bezprostřední jednání obou stran.

Přehledně je vedena dokumentace výchovného poradenství. Veškerá jednání s rodiči nebo zákonnými zástupci dětí jsou evidována. Důvěrné písemnosti o žácích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Pro problematiku výchovného poradenství i protidrogové prevence jsou určeny konzultační hodiny. V prostorách školy je instalována nástěnka s protidrogovou tematikou.

Činnost výchovného poradce se řídí ročním plánem práce a je zajišťována kvalifikovaně. Dobře je vedena dokumentace a zdárně se rozvíjí systém protidrogové prevence.

Výchovné poradenství plní ve škole svoji funkci a jeho úroveň je spíše nadprůměrná.

17 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola organizuje účast žáků na divadelních a filmových představeních. Žáci se podílejí svými výtvarnými pracemi na výzdobě učeben a chodeb, účastní se výstavy ve vestibulu Městského úřadu v Klatovech a v prodejně Svazu tělesně postižených.

Ve škole mohou zájemci navštěvovat pěvecký kroužek a dva kroužky aerobiku. Členové pěveckého kroužku reprezentují školu každoročně na přehlídce zájmové činnosti zvláštních škol. Pravidelně jedenkrát týdně se mohou zájemci zúčastnit plavání v krytém bazénu.

V příštím školním roce má vedení školy v plánu pořádat meziškolní turnaj v kopané (pro hochy) a v přehazované (pro dívky).

Oblast dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost, vykazuje spíše nadprůměrnou úroveň.

18 Hodnocení činnosti školských zařízení

Ve škole je ustaveno jedno oddělení školní družiny, ve kterém je zapsáno 15 dětí (využívají její provoz v různý čas a dobu).

Prostory školní družiny vykazují velmi pěknou úroveň. Kromě pomůcek a hraček je k dispozici i elektrofonická klaviatura, která je často a vhodně využívána.

Vychovatelka má zpracovaný celoroční plán činnosti, který umožňuje poskytovat dětem prostor pro odpočinek, připravovat aktivity pro zábavnou činnost a kultivovat jejich zájmy.

Vlastní shlednutá činnost byla pro děti dobře připravená. Vztah mezi vychovatelkou a dětmi byl bezprostřední.

V rámci hodnocení práce školní družiny byla kontrolována i dokumentace zařízení (přehled výchovné práce, zápisní lístky, týdenní a roční plán). V uvedených materiálech nebyly shledány nedostatky.

Při škole není školní jídelna. Žáci i zaměstnanci školy využívají možnosti stravovat se v jídelně místní základní školy.

Činnost školní družiny je plánována a dobře organizována. Úroveň sledované práce je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

ZÁVĚRY

Výchovně vzdělávací proces se řídí podle schválených učebních dokumentů pro zvláštní a pomocné školy. Vyučující se ve své činnosti řídí zásadami, které jsou závazné pro práci s dětmi speciálních škol. Přestože je výuka zabezpečena převážně pedagogy bez speciální odbornosti, její úroveň je velmi dobře hodnocena.

Po přestěhování školy je materiálně technické zabezpečení výuky kvalitní a znatelně ovlivňuje samotný výchovně vzdělávací proces i celkový provoz školy.

Posouzením činností ve všech uvedených oblastech byly vymezeny

klady:

- estetický vzhled školních prostor
- pozitivní vzájemné vztahy mezi pedagogy a žáky
- mimoškolní zájmové aktivity
- materiálně technické podmínky výuky
- bezbariérový přístup do školní budovy

zápory:

- vysoké procento nekvalifikované výuky

Na základě celkového hodnocení sledovaných činností je kvalita práce školy jak v oblasti řízení, tak v zabezpečení podmínek a průběhu výchovně vzdělávacího procesu spíše nadprůměrná.

Škola plní dobře svoji funkci.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. František Mottl v. r.

členové týmu Mgr. K. Křenek v. r.

Mgr. Karel Nováček v. r.

V Sokolově dne 20. května 1999

Inspekční zprávu jsem převzal dne 1999-05-24

razítko

Podpis ředitele školy Mgr. František Kříha v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: ŠÚ Klatovy	99-06-08	111/99
Školský úřad: Klatovy	99-06-08	111/99

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
1999-05-24		nemám připomínky v. r.

